

Oorlog is niet normaal

De Vredesweek, dit jaar van 20 tot en met 28 september, heeft een actualiteit gekregen die we vele jaren niet zo sterk hebben meegemaakt. Ooit werd 21 september door de Verenigde Naties uitgeroepen als de dag om de Internationale Dag van de Vrede te vieren. Nu, in een wereldwijde crisis van oorlog en geweld moeten we strijd leveren om die vrede hoog te houden.

Oorlog lijkt een ‘gewoon’ onderdeel van ons leven geworden. De oorlog in Oekraïne duurt al meer dan drie jaar en het einde ervan lijkt nog niet in zicht. In Israël-Palestina lijkt de strijd zo mogelijk nog hopelozender, met dagelijks vele tientallen of honderdtallen doden, een verwoest land, een cultuur die niet alleen de ander, maar daarmee ook zichzelf vernietigt. In de USA is het ministerie van defensie hernoemd tot ministerie van oorlog: van verdediging van wat ons dierbaar is naar inbezitneming van wat beschikbaar is. Oorlog lijkt zo een alledaags onderdeel van ons leven te zijn geworden. Maar voor christenen is dat niet normaal.

Vrede is nooit voorgoed gegeven, maar moet waargemaakt worden. Zo bedoelde ook de Verenigde Naties de dag van 21 september: op deze dag moet de vrede worden gevierd. De VN slaat daarmee de spijker op de kop: vrede is iets om bij stil te staan, dankbaar voor te zijn en vrolijk om te zijn. ‘Vrede is eten met muziek’ schrijft de dichter Lucebert. Vrede is ‘zitten onder je eigen vijgenboom en je eigen wijnstok’ schrijft de profeet Micha (Micha 4,4). Rust hebben, kunnen genieten van de vruchten van je arbeid, niet opgeschrikt door een vijand.

Alleen in vrede komt een mens tot bloei. In de Bijbel is vrede voorwaarde voor een goede samenleving (Jakobus 3,18). Zonder vrede krijgt gerechtigheid geen ruimte omdat geweld en wetteloosheid heersen. En het omgekeerde geldt nog sterker: vrede is de vrucht van gerechtigheid (Jesaja 32,17). Waar mensen voor elkaar Gods gebod in acht nemen en het goede doen, daar bloeit vrede op en is zij bestendig.

Oorlog slaat diepe wonden in mensenlevens. Het verdrijft mensen van de grond waar hun vijgenboom moet groeien en hakt hun olijfbomen om. Onze wereld kent geen vrede zolang er mensen op de vlucht moeten om elders hun geluk te zoeken.

De VN riep bij het instellen van de Internationale Dag van de Vrede op om 21 september te vieren met een wereldwijde wapenstilstand. Dat is een uitstekend idee. Laat op die dag de wapens zwijgen in Oekraïne. Laat het stil worden in Gaza. Begin met één dag van zorg, troost, heling en ophouden met moorden. En als dat bevalt: waarom dan ook niet de volgende dag. Naïef? Jazeker, maar op goede gronden – want wat is het alternatief?

Christenen zijn ervan overtuigd dat iedere mens geschapen is naar Gods beeld. Dat zegt iets over de oneindige waarde van het leven, van élk mensenleven. In ons eigen, kostbare leven streven we ernaar te groeien en te bloeien voor Gods aangezicht en laten we ons elke dag opnieuw omvormen door Gods Geest om vrucht te dragen. En net zo kostbaar waardevol is ieder ander mensenleven, net als wijzelf bedoeld om te bloeien en vrucht te dragen. Laten we er in deze Vredesweek voor gáán om oorlog nooit normaal te vinden. Laat de wapens zwijgen.

Geert van Dartel

Voorzitter Raad van Kerken in Nederland

Coen Wessel

Algemeen secretaris Raad van Kerken in Nederland